

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 40 K, félévre 20 K, negyedévre 10 K.
 Pósta szétküldéssel évnegyedenként 11 K.
 Egyes szám ára 1 korona.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. sz.

Ilylitér soru 3 korona.

Hirdetések nagyság szerint jutányos arban
számlatnak.

A politikai helyzet.

A nemzetgyűlésre három korszakos alkotás létrehozása vár: a földbirtokreformé, az új választójogi törvényé és elhatározása a kormányformának. Mindhárom oly nagy horderejű kérdés, mely arra hivatott, hogy a jövő Magyarországot gazdasági és politikai struktúráját megalapozza. Ezt megelőzőleg az új házszabályokat tárgyalják, hogy a nemzetgyűlés tárgyalásainak gyorsabb lefolyását biztosítsák.

Mielőtt a nemzetgyűlés áttérne ezekre a kérdésekre, még néhány más gazdasági és nemzetvédelmi kérdést kell elintéznie. A numerus clausussal már végzett, ezután sorát ejti még számos pénzügyi javaslat elintézésének, melyekről most napról-napra intenzív tanácskozások folynak és amelyeknek felelniök kell végső eredményében arra a fogas kérdésre is, hogy hogyan és miből fogjuk fedezni a tízmilliárdos deficitet.

Mint novumot megemlíthetem, hogy törvény készül az 1914. óta bevándorolt alkalmatlan idegenek eltávolítására, mert ezeknek az idegeneknek a számát még ma is százezernél többre becsülik.

Nincs kizárva, hogy lényeges külpolitikai kérdések is előtérbe fognak nyomulni. Ezen a téren ma még többet mondani könnyelműség volna, de megnyugtatót az hangsúlyoznunk kell, hogy külpolitikai helyzetünk eléggé kedvezően alakul és bizonyos az, hogy Magyarország nem fog társtalanul maradni.

A kormány, a házelnök és a kormánypárt között élénk tárgyalások tolynak arról, hogy a Ház megkezdje-e már most szünetét és hogy ez mennyi időre terjedjen. A hosszú szünet gondolata heves ellenzéssel találkozott, mert különösen a volt kigazdapárt felfogása szerint a földbirtokreform nem tűr már halasztást. Bizonyos az, hogy a következő parlamenti időszak ezt a nemzet életében oly mélyen bevágó kérdést fogja uralni és nincs kizárva, hogy politikailag is érdekes események fognak belőle kisarjadni.

A választójog megalkotására csak körülbelül február hónapban kerül sor, miután előbb elkészül a népszámlálás, a községi és törvényhatósági választásokról szóló törvény. Sorrendben megelőzi azonban a választójogot az a nagyszabású alkotmányjogi elhatározás, mely Magyarország kormányformáját fogja megállapítani.

Ezzel főbb vonásokban kimerül a nemzetgyűlés feladata és a jövő évi nyarat megelőzően, már össze lesz hívható a rendes törvényhozás.

A cserkészzet.

Harmadik és utolsó közlemény. Irta: Kádár Titusz.

Azon nagyfontosságú mozgalom előtt, mely a modern élet nevelési rendszerében cserkészzet néven megindult, a helybeli főgimnázium is megnyitotta kapuját. Van cserkészletünk, vannak cserkészeink és a már megindult szervezkedés állandóan tovább folyva egyre szélesebb kereteket ölt. Jelen soraimnak az a céljuk, hogy a főgimnázium ifjúságából alakult Jurisich-cserkészcsapat multját és jelenét röviden vázolják.

A Jurisich-csapat kialakulásának első szálai visszanyulnak még az 1918-as iskolai év elejére. Ekkor ugyanis (1918 szept. 5.) az akkori IV. osztály növendékei osztályfőnökük biztató szavára egyesületbe tömörültek azzal a szándékkal, hogy a nyári vakáció néhány hetét a szép Balatonon tölthessék el. Az egyesület a „Balatoni Tábort” nevet vette fel, mert a szabadban való táborozás volt a célja. Lázás buzgósággal indultak meg az előkészületek. A szabad ég alatt való néhány hetes táborozás sok ügyességet, sok tudást, nagy fegyelmélettséget kíván. Hogy ránk nézve a táborban minden nap hasznosan és kellemesen muljék el, előbb igazi cserkészekké kell lennünk! El kell tehát sajátitanunk a cserkésztörvény szellemét; edződnünk kell, hogy elviselhesük a tábori élet nehézségeit; számos cserkészügyességre van szükségünk, hogy meg tudjuk építeni a tábort, hogy fel tudjuk állítani gyorsan és pontosan sátrinkat, hogy tábori tüzhelyet és tábori konyhát tudjunk készíteni, hogy megtudjuk főzni egyszerű ebédünket és vacsoránkat, hogy tudjunk gondoskodni a mindennapi élet egyéb szükségleteiről stb. A szorgalmas készülődésnek meg is lett az eredménye: tudásunk gyarapodott, önértékünk fejlődött és vágyunk a tábori élet után egyre erősebb lett bennünk. Voltunk próbatáborozáson Borostyánkőn. Ezt megelőzőleg felkészült a kis csapat fehér zászlajára. Ez az igyentelen fehérszínű zászló lett vállalkozásunk legnemesebb eszméinek örök szinboluma és mi mindnyájan azt kívántuk, hogy úgy áldjon meg minket az Ég, amint fehér színű zászlónkhoz és annak szelleméhez hűek leszünk. Csak most vetjük észre, hogy csapatunk másfél éven át cserkészszelemben nevelkedve tulajdonképpen kész cserkészcsapat, csupán a felsőbb forumtól szükséges csapatigazolás hiányzott még. Meglett csakhamar ez is. Ez év június elején kiszállt hozzánk a Nyugatmagyarországi Cserkészszelemből a szervezet elnöke, főtitkára és egyik szakitkára s inspektorát tartottak csapatunk felett. Itéletük nagyon kedvező volt ránk nézve és úgy hangzott, hogy meghívta csapatunkat a július közepére tervezett ünnepélyes cserkészfogadalomtételre, még pedig — ami különös kiváltság volt — úgy, hogy a fogadalomtétel előtt megszabott ujoncpróba (vizsgálat) letételét elengedték. Július 18.-án megtörtént az ünnepélyes fogadalomtétel Szombathelyen és ezzel a hajdani „Balatoni Tábort” szervezett cserkészcsoporttá lett városunk multja iránt érzett kegyeletből Jurisich-csapat nevet vette fel. Végre majdnem két évi előkészület után megvalósulhatott ábrándos tervünk: voltunk a Balatonon, Tihany fokán, hol a természet alkotója pazar kézzel hintette el szépségeit. Milyen különös érzés volt szívünkben a táborozás első estéjén. A tábori tüzhely első fellobogó piros fényét méla hangulatban álltuk körül és szinte önkéntelenül tisztelgettünk az első lángoknak. Élethivatásunk ezzel határozott irányt nyert tudatunkban: mi a nagy természet fiai vagyunk, azé

a nagy természeté, mely figyelmes szemünk előtt felfedi rejtett kincseit és ránk hatásával az Alkotó gondolatai szerint élő egész emberré nevel minket. Nekünk, akik a nagy természet ölen egy felejthetetlen szép világot szívtunk magunkba, nem szabad többé visszatérnünk a társadalom bűntömegébe, — tisztultabb életfelfogásunk, habár még csak annyi, amennyi gyermekszívbe belefér, felkeltette bennünk nemesebb élethivatás ösztönét, hogy magunk és mindazok, kikre hatással lehetünk, a jobb, az igazabb emberek számát növeljük.

Elmultak a balatoni szép napok és a Tábor pénztári maradékából cserkész egyenruhát ölthetett a köszegi Jurisich-csapat. Egyre sürűbben tűnt fel csendes utcáinkon egy-egy széles karimájú cserkészkalap, alatta napbarnította mosolygó diákarc. A drapp színű flanel ingen, melyet jószívű hölgyek voltak szívesek a cserkésziük számára megvarrni, jól fest a hosszú cserkésznakendő a Jurisich-csapat jellemző kékes-szürke színében. Az ingnek jobb oldali zsebajtókáján két-két különböző színű szalag az őrsök jelvénye. A husztagu csapat ugyanis három őrsre oszlik: a Sasok, Turulok és Súlymok őrsére. Az első őrs sajátos színe a sas fehér színe, a másodiké a turul fekete színe, a harmadiké a súlyom világosvörös színe. Minden őrsnek van saját zászlaja, az őrsi zászló. A hosszú cserkészbót végén lengő, ellipszis vonalban keskenyedő őrsi zászló a főgimnáziumnak, mint szervező testületnek jelvényét viseli: a kör alakba irt széles bencés keresztet a behimzett „K. G.” (Köszegi Főgimnázium) betűjelekkel, a cserkészliliommal és a csapat számával. Csapatunk ugyanis a magyarországi szervezett és szabályszerűen igazolt cserkészcsoportok sorában a Magyar Cserkészszelemből adományozott 53-as számot bírja. Az őrsi zászló ugyanazon előlapján, a szervező főgimnázium jelvénye mellett még az őrsi állat (sas, turul, súlyom) feje is látható, míg a hátlapján levő római szám az őrs számát mutatja. Minden őrs élén az őrsvezető és segédőrsvezető áll: jelvényük a bal ingujjra varrt ékalaku piros szalag. Az őrsvezető két, a segédőrsvezető egy szalagot visel. A csapatnak külön zászlaja is van: a fehérszínű csapatzászló a csapat sajátos kékes-szürke színében himezve. Előlapján a cserkészmozgalom jelvénye: a nemes lilium, alatta a szalag „Légy résen” felirással. Ez a lilium „ősi nemességünk cimere”, a cserkészlet ideális törekvéseinek legkifejezőbb szinboluma. Mellette a csapat száma: 53, és neve: Jurisich olvasható. A csapatzászló hátlapján a szervező testület neve: Köszegi Főgimnázium és a megalakulás éve: 1920. Ez a fehérszínű és kékes-szürke szegélyű csapatzászló az igazi romantikus nemes törekvésű cserkészszelemből őre és sugallója. Ez fejezi ki azt az életcél, melyet a cserkész a törvényekre tett fogadalma alapján magán és társas életében megvalósítani köteles. Ez hordozója azon ideáknak, melyek ott élnek az ifju lelke mélyén és csak arra várnak, hogy a jónak nemes érintésétől ketté váljanak. És ez a csapatzászló ott leng a menetelő csapat élén, ott van a cserkésztábor falán, ott lobog a tábor imádságos helyén, — ott mindenütt, ahol a cserkészlet sajátos élete kibontakozik. És mindenkor a cserkészbót végén leng ez a zászló, annak a botnak végén, melyet segítőül használ a cserkész vándorlása nehéz útjain. Ez ismét egy mélyértelmű gondolatnak kifejező szinboluma: miként a cserkészbót segít, támogat bennünket a gyaloglás, hegymászás fárasztó útjain, úgy segít minket az élet nehézségei között a mi fehér zászlónk szelleme, a cserkészlet nemes lelket nevelő szelleme.

Egyes szám ára 1 korona.

Valahányszor tehát megmarkolod a cserkészbotodat, jusson eszedbe, hogy annak a fehérszínű zászlónak nyelét tartod kezvedben, amelyre esküt tettél és amely szellemébe élned kell!

Ime rövid vonásokban a cserkészlet célja és megvalósításának eszközei. Van ifjúság, mely egész emberré akar nevelődni; van ideális élet-cél, melynek szolgálatába állítható a romlatlan lélek; van mód, mely a fiatalság romantikára hajló természetének kedvez; van ezer ok arra, hogy fiainknak serdülő kor veszedelmei között segítő jóbort nyujtsunk: — csak mibőlölünk ne hiányozzék az az önzetlen emberszeretet, amely semmi fáradságot sem sajnál azért, hogy néhány derék embert bocsássunk ki az életbe!

Hirdetmények

Erdei favágó munkásokat keres a város.

Közírré teszem, hogy a város tulajdonát képező u. n. alsóerdei vágásban kitermelés alá kerül mintegy 2000 méter fatömeg és áterde lésből 300 méter.

A felsőerdőben kitermelésre kerül az óházi vágásban 1200 méter, a vöröskereszti vágásban 110 méter és a stájerházi vágásban 500 méter.

Ezen összesen 8620 méter tűzifa kitermelésére favágók kerestetnek. A favágó munkások legkésőbb t. évi október hó 15-éig jelentkezzenek a városi erdőmesteri hivatalban és pedigen szerda, szombat és vasárnapi napokon a délelőtti órákban, ahol a válalkozó munkások a következő feltételek mellett vétetnek fel:

Egy úrköbméter tűzifa kitermelése után a favágó kap hasáb és dorongfa után egyformán a felsőerdőben 15 K.-t, az alsóerdőben 14 K.-t.

Haszonfa kitermelése után darabonként 5 K.-t.

Meg van engedve ezenkívül még a favágó munkásoknak, hogy munkanaponként este munkájukból hazatérve egy hátteher ágfát vihet magával, de ehhez senmiféle járművet, vagy talicskát nem használhat.

A jelentkező favágó munkás kötelessége a fakitermelési munkát legkésőbb f. évi november hó 1 ig megkezdeni és a város erdőmesterénél a munkábaállást írásba vállalni, munkáját tisztességesen végezni és befejezni és végül a tűzifa feldolgozása után visszamaradó ágfát árverés céljából fogásokba összerakni.

Ha civil munkaerő a fentjelzettáideig nem jelentkezik megfelelő számban, kénytelen lenne a város katonái, vagy más munkásosztályokat a fa kitermelésére felfogadni.

Köszeg, 1920. szeptember 25.

Jambrits Lajos polgármester.

Ipartestületi közlemények.

Felkérem a cipész iparosokat, hogy holnap hétfőn este 6 órára az ipartestület helyiségében kivétel nélkül és pontosan megjelenni szíveskedjenek nagyon fontos őket érdeklő ügyben.

Az elnök.

Előfizetőink figyelmébe.

A papír óriási drágulása és a lapok előállításának magas költsége arra kényszerít, hogy lapunk előfizetési árát ideiglenesen felemeljük. Tulajdonképen már az előző negyedben kellett volna ezt tennünk, de azt reméltük, hogy az áremelkedés nem lesz tartós. Kérjük t. előfizetőinket, hogy az októberi negyedétől kezdve negyedévre helyben 13 koronát, vidékre postai szétküldésért 14 koronát beküldeni szíveskedjenek.

Együttal kérjük a hátralékosokat, hogy a nekik beküldött levelezőlapon feltüntetett összeget legkésőbb október 15.-ig beküldeni szíveskedjenek, különben beszüntetjük a lap küldését és a hátralékot a költségek felszámításával postai megbizással fogjuk beszédeni.

A kiadóhivatal.

Helyi hírek.

Egyetemi tanár előadása. Dr. Méhely Lajos, budapesti egyetemi tanár, az európai híru tudós, szerdán városunkban, a főgimnázium dísztermében nagyérdéku előadást tart a Ebredő Magyarok szervezetéről és a zsidókérdésről. A fővárosban tartott szociológiai és egyéb témájú előadásairól közismert, hogy rendkívül vonzóan és érdekesen fejtegeti az aktuális kérdéseket és mindig nagy hallgatóság élvezi lebilineselő értekezéseit. Az Ebredő Magyarok helyi szervezetének köszönhetjük a kiváló tudós látogatását s remélhető, hogy a mi közönségünk is tömegesen jelenik meg előadásán. Pont 6 órakor kezdődik. Műsor: 1. Irredenta dal, éneklő a Concordia dalárda. 2. Dr. Méhely Lajos egyet. tanár előadása: „Elvesztett határaink visszaszerzésének útja”. 3. Reményi Ferenc zongoraszáma. 4. Balikó Lajos szavulata. 5. Pavetits Ede: Tárogató. 6. Új tagok eskütétele. 7. Himnusz. Beléptidij 5, 3 és 2 korona.

Állatorvosi értekezlet volt Szombathelyen, melynek a fővárosban évente tartott tanfolyamot helyettesítő különböző szakelőadások képezték tárgyát. Az előadók sorában volt Jakots Bertalan városi állatorvos is. Az ő indítványára határozták el, hogy a legközelebbi szakelőadásos értekezletet decemberben városunkban tartják meg.

Ejegyzés. Budaker Oszkár főhadnagy, katonaalreáliskolai segédtanár eljegyezte Holéczy Nusit, Holéczy János államvasuti főfelügyelő, üzletvezetőségi forgalmi főnöknek leányát.

Házasság. Csütörtökön kötött házasságot Tremmel Adolf pozsonyi műkertész Csánits Micivel, Csánits Antal bécsi fésűmester leányával. A fiatal pár Sopronban telepszik meg.

A Vas megyei Népgondozó ünnepéje mult vasárnap óriási közönséget vonzott a vármegye minden vidékéről. A különvonatok mintegy 12—15 ezer embert szállítottak be Szombathelyre, de kocsikon is nagyon sokan rándultak be a megye székhelyére. Városunkból két különvonat közlekedett. A reggeli vonattal leutaztak a helybeli és vidéki tüzoltótestületek és a város és a közeli községek hivatalos személyei, a déli vonattal pedig a Concordia férfitársaság, a leányegylet mintegy kétszáz tagja magyar ruhában és vagy 300 főnyi közönség. A leányegyletnek ilyen impozáns számban való megjelenése Tauscher Béláné, Miklós Berci és Krafcik Boriska tanárnők fáradozásának az eredménye. Az érkezőknek a pályaudvaron sokáig kellett vesztgelni, míg a városba vonulhattak és még hosszabb ideig a vásártéren, míg az előkerített rendezők a felvonuló menetbe besorozták őket, ez is csak akkor történt, mikor a helyzetről értesített Lingauer képviselőnk megjelenén, ezérdemben közbenjárt. Ezt a hosszú várakozást egy pár percig tartó elvonulás követte a Frigyes-laktanyával szemben álló emelvény előtt, melyen az ünnepélyen meg nem jelent Horthy Miklós kormányzó helyettesítő Teleki miniszterelnök és miniszter társai, valamint a megye notabilitásai foglaltak helyet. A résztvevők nem így képzelték ezt a díszfelvonulást és nagyon örültek neki, hogy csak néhány percig tartott. A Concordia férfitársaság is résztvevett a színházi díszelőadásban. Az ott lefolyt hangverseny keretében néhány műdalt adott elő és a polgármesterünk szerette, nálunk már nagyon ismert és közkedvelté lett Horthy nótákat dr. Ország Sándor karmesterük vezetésével. Különösen a Horthy-dalok arattak nagy tetszést és az ünnepi nagyközönség lelkes éljenzéssel és zajos tapsviharral köszönte meg a dalárdának kitünően sikerült előadását. Az esti vonattal hazautazók nagyon vegyes érzelnekkal, de nagy örömmel utaztak haza. Nem tudjuk, hogy ezen az ünnepélyen ki fog okulni: a szombathelyi rendezőség-e, vagy a községi közönség?

Halálozás. Hétfőn hunyt el hosszan tartott betegeskedés után Pollák Sándor fűszerkereskedő 59 éves korában. Igen szorgalmas és élelmes kereskedő volt, aki nemcsak a háborus konjunktúra alatt, de azt megelőzőleg is nagy üzleti forgalmat ért el és nagy takarékosága mellett tekintélyes vagyont szerzett. Temetése csütörtökön volt hitsorsosainak nagy részvétele mellett.

Hangverseny. A Katolikus Nőegylet október 16.-án hangversenyt rendez a gondjaira bízott szegények javára. Sikerült megnyernie Meiszner Dénes huszárkapitány nejét, született Bligh Eldina ir származásu urnót, kit a nagy-híru Jonchim képezett ki hegodüművésznővé. Először fogjuk hallani e másfél éve városunkban lakó kiváló művésznőt. A műsor egyik érdekes pontját fogja továbbá képezni Nagy Balázs főgimnáziumi igazgató előadása magyarországi Szt Erzsébetéről.

Vasutunk közlekedésében ismét változás történt. A Szombathelyről induló kora reggeli vonat, mely innét Sopronig folytatja útját, már nem hajnali 4-kor indul Szombathelyről, hanem 3:40 kor és ennek folytán Köszegről Sopronba 4:25-kor.

A közalkalmazottak helyi beszerző csoportjának vezetősége mindent elkövet, hogy a tagok számára biztosított természetbenieket megszerzeze, ami csak sok utánjárással érhető el és különösen a kijáró zsrírszükséglet biztosítása okoz nagy nehézségeket. Most ez érdemben újból kiküldötte az ügyvezető titkárt.

Építik a szeszföldet. A Fogyasztási Szövetkezet által megszervezett Szeszföldze vállalat, mely az országosan ismert „Fructus” támogatásával létesül, most már komolyan hozzáfogott az üzembehelyezéshez. Az e célre bérelt lovarda-épületben megkezdtek a betonmunkálatokat az ott felállítandó üstök és gépek számára, melyek már uton vannak és ennek elkészülte után nyomban hozzáfognak a szeszföldzéshez. E célra a Fogyasztási Szövetkezet mindenféle gyümölcshulladékot vásárol és a szüret után a törkölyt is megveszi a szőlőbirtokosoktól. A „Fructus” vállalatnak idő kiküldött mérnöke vezeti az építő- és berendezési munkálatokat.

Gyönyörű őszi napokat élvezünk egy hét óta. Meleg napsugár érleli a szőlőbogyót, dolgos kezek pompás gyümölcstermet szállítanak haza a hegyből, a kitünő gesztenyére is nemsokára sor kerül. Három hét múlva kezdődik a szüret. Hol a korai köd kárt nem tett a szőlőben, jó termést remélhetnek ez évben minőség tekintetében is. Ez valahogyan megjavítja a községi valutát. A bortermelésre fizetett drága munkabérek jól kamatozva térülnek vissza. Gyönyörű utónyaras napsugárban így reménykedik a szőlősgazda. Adja Isten, hogy megvalósuljon.

Házaladások. Báró Miske László nyug. követ, ki itt telepszik meg, e héten megvette Kraumann Jakabtól az egykor Szovják Hugó tulajdonát képezett flóriántéri házat; — Horváth János Amerikából visszatelepült szabómester a Kelez-Adelffy (iskola) utcai volt Gábrriel-féle házat szerezte meg magának.

Miske báró felmentése. Nemrégiben fel-tünést keltett a báró Miske Kálmán ellen meg-indított bünvádi eljárás. Azzal vádolta az állam-ügyész, hogy különböző kastélyokból értékes régiségeket szállított el. Az e héten tartott nyilvános tárgyaláson számos tanu kihallgatás-ával beigazolást nyert, hogy közérdekből meg-tartván a szombathelyi muzeum igazgatói állá-sát, a kommunisták kényszerhatása alatt gyűj-tötte össze a kastélyokban talált érdekes régi-ségeket azon célzattal, hogy azok a muzeumban nagyobb biztonságban vannak s tulajdonosaik onnét biztosan visszakapják s akik jelentke-ztek, vissza is kapták. Ily irányban nyilatkozott bizalmasan a kastélyokban talált alkalmazottak-nak. Az ötös tanács ez alapon mind őt, mind a vele volt muzeumi szolgát a vád és követ-kezményei alól felmentette.

Felhívás! Utalással a M. Kir. Népjólóti és Munkaügyi Miniszter 25263/920. M. E. számu rendeletére ismételten felhívjuk a munkások, háztartási és egyéb alkalmazottakat foglalkoz-tató munkaadókat, hogy biztosításra kötelezett alkalmazottaikat jelen felhívásunk megjelenésé-től számított 3 napon belül annál is inkább bejelentsék, mert ellenkező esetben a szükséges adatokat az 2907. évi XIX. t.-c. 20. § a alap-ján a mulasztó munkaadók költségére kikül-dendő saját közlegeinkkel a helyszínen fogjuk beszerezni. Szombathelyi Kerületi Munkásbiz-tosító Pénztár.

Dohánykiosztás lesz e héten szerdán a vidékieknek és csütörtökön a városiaknak.

Egyesületek gyűlését ezentul 3 napot megelőzőleg írásban kell a rendőrhataloságnál bejelenteni és ha 24 óra alatt nem nyilatkozik, tudomásul vettnek tekinthető. A rendőrségnek joga van a gyűléseken megjelenni.

50 kilogramm kockacukrot és egyéb élelmieket lehet nyerni a Vas megyei Népgondozó 10 koronás sorsjegyével, melynek húzása október elsején lesz. Kapható kiadóhivatalunkban.

Vidéki hírek.

Tanítók áthelyezése és kinevezése. Huszárné Luibersbeck Vilma a szombathelyi, Grastyán Istvánt a nagypősei iskolához helyezték át, — Jankovich József pedig a nagypősei iskolához kineveztetett.

Sopronban mult héten hunyt el Röttig Gusztáv közismert nyomdatulajdonos és hírlapkiadó és vasárnapi temetése után hirtelen elhunyt fia, Röttig Odó, az apa méltó utóda, aki a magyar nyelv nyomda és kiadóhivatal vezetője volt és irodalmi tevékenységével is nagy népszerűségnek örvendett.

Vörhenyjarvány Szombathelyen. Utóbbi időben Szombathelyen járványszerűen léptek fel a vörheny-megbetegedések.

A vörösvári elektromos művek ellen nagy a panasz a felsővári járás azon községeiben, melyeknek villamos áramszállítói. Egyrészt azért, mert az áramot hektowattónként 6 korona 60 fillérre emelte, másrészt, mert vezeték ki-bővítésére és felállítására nagy beruházási összegeket vettek fel a községektől, de nem képesek a vállalt feltételeknek megfelelni, minek folytán a villamosvilágítás és áramszolgáltatás után vágyó érdekelt községek attól tartanak, hogy minden áldozatkészségük dacára a télen megint arra a petroleumra szorulnak, amelyik valószínűleg nem lesz.

Győrben titkos kommunista mozgalomnak jöttek a nyomára, melynek egész Dunántulra kiterjedő szervezete volt. Szombathelyen is volt tagja, Strobek Ferenc vasmunkás. Számos le-tartóztatás történt a dunántuli városokban.

Orvvadászmerénylet Széchenyi János gróf ellen. Széchenyi János gróf, ceni birtokán vadászat közben egy felfervegvet idegennel találta magát szemben. A gróf felszólította az idegent, hogy adja át a fegyverét. Az ismeretlen erre lekapta a fegyverét és a grófra lőtt, de a lövése nem talált. Azután futásnak eredt, mire a gróf utána lőtt de ő sem talált. A csendőrség másnap elfogta a merénylőt Karla András füles lakos, közismert orvvadász személyében, aki beismerte tettét. Letartóztatták.

A zalaegerszegi internáltak látogatása. A zalaegerszegi internáltak látogatására vonatkozóan a főkapitányság közli, hogy a magyar királyi belügyminiszter rendelete értelmében a zalaegerszegi internáltakat csak le- vagy felmenő ágbeli rokonok, illetőleg velük egy háztartásban élő hozzátartozójuk látogathatják meg.

Felsőpulyán betörték a járásbíróház épületébe, feltörték az összes iróasztalok fiókjait és mert csak ötvennyolc koronát találtak, elvitték magukkal a helyből kifeszített régi vasládát, de abban is csak nagyon csekély összeg volt. Az ismeretlen tetteseket eddig még nem sikerült kinyomozni, akiknek aligha lesz kedvük máskor járásbíróházhoz betörni.

Közérdekű hírek.

A nemzetgyűlési személyeskedések és obstrukciószerű tömegbeszéd tartás elhárítására új házszabályok készülnek.

Népszámlálás lesz még ez évben Magyarországon. A felvételek alkalmával a háboruban résztvevőkre nézve külön kérdőpontok lesznek.

Az adócsatolásról külön törvényjavaslatot alkotott a nemzetgyűlés.

Új külügyminiszterünk lesz jövő héten. Csáky Imre grófot terjesztette fel a kormány kinevezésére.

Tírel forrongásáról érkeznek hírek. Erősen fegyverkeznek Olaszország ellen.

Ausztriában a legközelebbi választások alkalmával arra is történik népszavazás, kívánják-e a Németországhoz való csatolást.

Franciaország elnöke, Deschanel, lemondott. Millerand lett az új államfő, eddig miniszterelnök volt és az új miniszterelnök Poincaré lesz, a volt államfő. Ott ahol a volt államfő magát az ujnak alá rendelni képes, ott csakugyan már megvan az egészséges demokrácia.

Franciaország új elnöke, Millerand, azt mondta: Okos politikus a munkásságot a kormányzásból ki nem zárhatja, de a hatalmi tébolytól vezetett mindennemű diktátori törekvéseket a polgárság és parasztság együttes elszánásága köteles lehetetlenné tenni.

Németország köztársasági elnökévé Hindenburg tábornokot fogják választani. A szocialisták is mellette vannak, ha kijelenti, hogy nem a császárság visszaállítására törekszik.

Németország adóssága 300 milliárd, költségvetési deficitje pedig 55 milliárd.

Bajorországot és a Rajna vidékét külön államra akarja egyesíteni Franciaország, esetleg még Luxemburg hozzácsatolásával. (Ugy-látszik félnek a német egységtől.)

A lengyelek újabb győzelmeket arattak az orosz bolsevik hadsereg felett. 100.000-nél több hadifoglyot ejtettek eddig és óriási a hadiszerszákmány.

Laehne Hugóról annak idején megirtuk, hogy a vörös forradalom letörése után külföldre menekült és onnét értesítette a lapokat, hogy ártatlan a Tiszagyilkosság cífidőzésében, egyebet nem tett, csak minisztertanácsi határozatból kifolyólag jutalmat osztott szét a gyilkosoknak. A hadbírósnak tárgyalásai alatt, mint ismeretes, sokat szerepelt az ő neve is. A vádlottak elmondták, hogy itatta őket a gyilkosság elkövetése előtt és hogyan fizette őket utána. Azóta hirtelen megjelent Budapesten és úgy tett mintha ügye már tisztázott lenne, sőt újságíró ismerősei révén elhelyeztette a lapokban azon nyilatkozatát, hogy a hadbírósnak által elítéltek ellen megrágalmazása miatt bünvádi feljelentést adott be. Annnyira is bátorodott, hogy a Nemzeti Kaszinóba ment vacsorázni. Persze a népszerűséghez tartozónak tekint magát. Hiszen „köszegfalvi” prädikátumot szerzett magának. De éppen itt járta meg. Radvánszky Béla báró és mások a rendőrségen való azonnali jelentkezésre szólították fel. Ennek eleget is tett, hol kihallgatták, de szabadlábon hagyták, mert ellene vádirat nem volt. Ezt, ugy-látszik, nem is tartja tanácsosnak bevárni, mert a lapok közlése szerint újból — eltűnt a fővárosból.

A bajor monarchisták mozgalma. A bajor monarchista körök hangulata az utóbbi időben meglehetősen bizakodóvá vált. A monarchista gondolat, ugy látszik, közelebb jutott a megvalósuláshoz. Bizonyos körökben kétségtelenül az a terv, hogy Bajorországból, Ausztriából, Déltirolból és talán Csehországból és más területekből egy másik birodalmat állítsanak fel, amelyben Bajorországnak lenne az elsőbbség. Ez esetben szoros kapcsolatba lépne Lengyelországgal. Berlín és Északporoszországot a szövetségből kizárják.

Szabadkereskedelem Jugoszláviában. Belgrádi hírek szerint, a kereskedelmi szerződések kötése érdekében folyó tárgyalásokat mind megszüntették, mert a kivitt Jugoszláviából szabaddá tették. Ugy látszik, hogy a jugoszláv kitűnő termés és a gazdák saját zsírjukban való megfulladása arról készítette a kormányt, hogy a szabadkereskedelmet életbe léptesse.

A cégbejegyzés díjait lényegesen felemelték. Egyes cég bejegyzése ezentul 200, társas-céggé 500 kor.

Kun Béla Oroszországban látítja a hazatérő foglyokat. (S nem akad közülük egy sem, aki leütné?)

Az aprópénzhiány megszüntetésére a főváros bocsát forgalomba 10, 20, 30 és 50 filléres jegyeket. Példáját már Székesszérvár is követi.

Tiszteres földadó. A pénzügyminiszter körrendeletben értesítette valamennyi pénzügyigazgatóságot, hogy az 1920. évi 23-ik törvény-cikk 89. ik paragrafusának alapján 1920. elejétől kezdve az egyesített állami földadót és földtehermentesítési járulékot a jelenlegi érvényben levő kataszteri tiszta jövedelem tiszteres összege után kell a 20 százalékos adókulcs szerint kivetni, vagyis végeredményben a jelenlegi földadó tiszteresét kell előírni.

Az Ébredő Magyarok egy küldöttsége e héten Szmracsányi elnök vezetésével nyújtotta át memorandumát a miniszterelnöknek, melyben 25 pontban sorolják fel a kormányzásban kívánatos irányelveket a keresztény és nemzeti irány biztosítása. Teleki miniszterelnök elismerte a szervezet hazafias irányát, támogatásra kérte és örömeinek adott kifejezést, hogy az oda nem való tulzásokba menő elemeket kebeléből eltávolította.

Szabadságóják a 3 legidősebb korosztályt a gazdaközönségre való tekintetből és helyette a legfiatalabb korosztályt fogják behívni.

Házhelyek és kisbirtokok kisajátítására törvényt hoztak, mely még a nagy birtokreform előtt a legszegényebb osztályt, hadi rokkantakat és özvegyeket akarja segíteni.

A vörös hadsereg az egész vonalon menekülésszerűen vonul vissza Oroszországba. Trockij új hadsereget akar szervezni.

Betiltott magyar lap. Kolozsvárról jelentik: Erdély egyik legizibb magyarságu lapja, az Ellenzék, amelyet még Bartha Miklós alapított. Az oláh cenzura sehogy sem birt a magyarság ezen a harcával, ezért betiltotta és hogy munkája még alaposabb legyen, az Ellenzék szerkesztőségének összes tagjait kiutasította. A kiutasítottak fellebbeztek Bukarestbe.

Besztercebányán nem beszélnek tútul. A kassai Esti Ujság írja: A Slovensky Dennik panaszkodik, hogy Besztercebányán senki sem akar tútul beszélni és hogy ott azelőtt sokkal többen beszéltek tútul nyelven, mint most. — E rövid jelentésből nyilvánvaló, hogy Besztercebányán ma még a tútok is túntetően magyarul beszélnek.

A cukorgyárak a jövő hónap folyamán megkezdik a cukorgyártást. Az ideai cukorrépatermés rendkívüli kedvező. A cukorszükségletet a gyárak biztosítani tudják. Minthogy azonban a cukorrépa ára a tavalyinál háromszorta nagyobb, valószínű, hogy a cukorárak is ehhez idomulnak.

Képesítéshez kötötték a vendéglői ipart. A hivatalos lap közli a kereskedelmi miniszter rendelkezését, hogy a vendéglői ipart a képesítés igazolásához kötött mesterségek közé sorozta.

A román vasuti csatlakozás. A közép-európai forgalmi tanács felszólítására a magyar határforgalom újrafelvétele tárgyában tárgyalások folynak. Ezekben a tárgyalásokon a tervbe-vett csatlakozó és átmenő vonatok menetrend-jét, dílyszabását, mozdony- és kocsiszükségletét, az utlevél- és vámvizsgálat helyeit és módokat, továbbá a levél és részben a csomagfor-galom szállításának feltételeit állapították meg. A letárgyalt vasuti összeköttetések a következők lennének: Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár, Budapest—Szeged—Temesvár—Orsova—Bukarest, Budapest—Arad—Brassó—Bukarest. A párisi és osztendei vonatokhoz megfelelő csatlakozás Bukarestig.

A korona árhanyatlásáról nyilatkozott báró Korányi Frigyes pénzügyminiszter. Kijelentette, hogy ezt semmi sem indokolja, hanem ebben jórészt politikai motívumok játszanak közre. Ezt a tényt többek között az is bizonyítja, hogy az osztrák korona jobban áll a zürichi piacon mind a mienk. Pedig az osztrák korona belső értéke jóval kisebb mint a mienké és a teljesen zilált osztrák belállapotokkal szemben mi óriási léptekkel haladunk a konszolidáció felé.

A burgonyatermés értékesítése. A közlelmezési miniszter jelentése szerint a zárolt területekről 2500 vagon burgonyának a fővárosba szállítása megkezdődött. Ez a mennyiség elsősorban a közalkalmazottak között való szétosztásra van szánva. Ugyancsak megkezdődött a zárolt területekről 6000 vagon burgonyának Ausztriába való szállítása, mely mennyiségért kompenzációs árukat fogunk kapni.

Prics nyereg felszerelések a magyar nemzeti hagsereg részére. A nemzeti hadseregnek nagy számu ilyen nyeregfelszerelésre van szüksége, azért felhívjuk mindazokat, akik ilyen nyeregfelszereléssel rendelkeznek, hogy az alábbi ártéért mellett ajánlják fel a nemzeti hadseregnek. Az átvételi hely Budapest, Ferenc József lovassági laktanya X. Kerepesi ut. Az átvételi bizottság minden kedden és pénteken

délelőtt 10 és 12 óra között működik. Egy price-nyeregért 4--5000 koronát fizetnek, hevederért 200 koronát.

Kártérítés a postán. A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a jövőben az elveszett ajánlott küldeményekért a posta 200 koronát fizessen ki. Az értéknilyánítás nélkül feladott csomag elvesztése esetén különként 20 korona kártérítési ár fizetendő a feladónak. A miniszter elrendelte, hogy a kártérítési ügyeket gyorsan kell lebonyolítani.

Gépész- és fűtővizsgák. Sopronban október 1-én gépkezelők és kazánfűtők részére vizsgát tartanak. A vizsga délelőtt 9 órakor kezdődik.

Vasi népgondozás.

— Különlküldöttküldöncünk közlése. —

Szombathelyen is megcsinálták a „Nemzeti Napot”. A Vas megyei Népgondozó úgy nevezte el, hogy „Vasi napok véreinkért”, de egyébként nagyböbbszintű rendezés volt a kőszegi Nemzeti Nap mintájára. A nagyböbbszintű rendezést igazolja a vidékiek toborzása és nagyszámu megjelenése és kitüntető fogadása. A pályaudvaron a polgármester, a rendezőség, a megyei képviselők és a vidéket megbecsülő szombathelyi előkelőségek fogadták a több ezer főnyi tulnyomólag hölgyekből álló nagy vendégsereget és míg mások alig juthattak ki a kijárónál, a testületileg érkezettek gondos rendezők előzetes igazolása alapján nyomban átbocsátották a sűrű katonai kordonon és tekintve a szeles időjárást, nem a Széll Kálmán-utcán, hanem a bőségesen locsolt mellékutakon vezették a sok száz főnyi ünnepi ruhás csoportot a homokos és szemétdombos vásártér helyett a nap, szél és por ellen védelmet nyújtó villasor árnyas fái alá. A díszmenet rendezést csodás gyorsasággal intézték. A kíváncsi közönség sorfala között vonultak az összesereglett vidéki testületek a város felé, mindenütt lelkes fogadtatásra találván. Szívből fakadó éljenzések kísérték a menetet az egész vonalon és akik benne részt vettek, bámulattal csodálták a gyönyörű diszkapukat, az izléses utcadiszitést, a házaknak egymással vetekedő pompás ünnepi külsejét, a virágos és drapériás ablakokat, a galyakkal és virággal (szedő vigyázz!) teleszort pormentes uttestet, a hejehujás néppel megrakott hetivásáros szekereket, a díszben ragyogó hidakat, a csodáalkotásu Horthy-tribünt, a cserkészek által vállon hordott, általános meglepetést keltett csodás nagyszerű látványosságot képező baba-gyaloghintót és mennyi katoná, tűzoltó, csendőr, rendőr, rendező és — rend, — ilyet a jó vidék csakugyan még nem látott. Utána a parkban a gyönyörűnél gyönyörűbben díszített sátrak és elárúsító helyek, — a jövés-menés rendje úgy volt szabályozva, hogy az emberek egymást ne lökdössék; kényelmes ülőhelyek sokasága kellemes pihenőt nyújtott az egész nap fáradozó vendégeknek; a kiállításokon is rendőrök és rendezők sokasága tartotta fenn a nagyszerű rendet, a közbiztonságra pedig úgy vigyáztak, hogy még az előkelően öltözött alakokban is felismerték a veszélyes egyéneket és akit egyszer megfogtak, az a nagy tömegben nem szökhett el előlük, akárhogyan is törtetett. Elölhátul, oldalt, szélről, közel, távol egész sereg szintén a díszítést fokozó parádés rendőrök őrzete mellett volt kénytelen haladni; — a főtéren hullámozó emberáradatot pedig a széles kiterjedésű térről a járdákra szorították s habár ott mozogni se lehetett, de egyetlen kocsi baleset vagy elgázolás sem fordult elő. Igazán nagyszerű volt minden. Meglátszott, hogy a megyeszékhely nagytapintatu urai rendezték. Csupa leleményesség és figyelem. Amikor a remek látványosságok csodálatától szinte megrészegített ezernyi közönség két órával a vonatok indítása előtt a pályaudvar felé sietett, az elismerés és hála szóözöne hangzott el a látottak és tapasztaltak feletti megelégedés megnyilvánulásában. Az ablakokból kinéző Széll Kálmán-utcai lakosok bizonyára örömmel hallgatták a vidékiek meglegedését kifejező, a szombathelyieknek méltóképen kijáró általános dicséretet. — Óh, felejthetetlen nasi-vasi napok!*

* Ezen tudósítás valóságáért felelőseget nem vállal — a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen kis gyermekünk ill. fivérünk

Misi

elhalálózása alkalmán, valamint a temetésén való megjelenésükkel jóleső részvételüket nyilvánították, ezuton monduk hálás köszönetet.

Kőszeg, 1920. szept. 25.

Kampits Gyula és családja.

Mozi-jelentés!

Miután vasárnap, október hó 3-án este a Mulatóban táncmulatig lesz, csak egy mozielőadás tartatik d. u. 5 órai kezdettel. Szombaton este fél 9 órakor pőtelőadás a következő műsorral:

Művészlecsület.

Dráma 4 felvonásban, a főszerepben Henry Kraus.

És a kísédműsor.

Nagy ülő Padog fürdőkád

eladó. Chernel-utca 3. szám.

Szőlő-törkölyt

a szombathelyi központi szeszfőzde részére minden mennyiségben különként 50 fillérért megveszek.

Schwarz Adolf

Kőszeg, Gyöngyös utca 15.

Egy kétülésezes zárt kocsi

és egy könnyű fedeleles

szabad kézből olcsó áron eladó. Bővebbet a katonai alrajlikola portása nyújt.

Ajtók, ablakok

tokkal és tok nélkül üveggel ellátva, zsaluk, stb. nyilvános árverésen

1920. évi október hó 9.-én

délelőtt 10 órakor

az Ipartestület házában (Belváros) a legtöbbet ígérőnek lesznek adva.

Elsőrendü fényképek

csakis Herbst Pál műtermében Kőszeg, Király-ut 22. készülnek.

Tegyen egy kísérletet és meg fog győződni arról, hogy ott

gyors és pontos kiszolgálásban részesül.

Esküvői képeket előnyárért készítek és megrendelés esetén 3 darab levelezőlapot ingyen juttatok vevőmnek.

Különlegességem: gyermekfelvételek.

Látogassa meg műtermemet és Ön állandó vevőm marad.

Kifutófiut

felvesz Róth Jenő könyvkereskedése Kőszeg.

Házakhoz megyek

villamos körfűrésszel fát fűrészelni

mérsékelt árért. — Előjegyzést elfogadok Pallisch-utca 11. szám alatt.

Kiss Elemér vil. szer. vállalkozó.

Lirsch & Martin

pinkafői pokrócgyár lerakata.

Tudomásul hozzuk, hogy Kőszegen, a Várkörön levő Quell-utca helyiségben

szövet, posztó, szőnyeg és pokrócok jutányos áron kaphatók.

1328 □-öl szántóföld

eladó a kőszegi határban fekvő Nagytamásban. Bővebbet személyesen vagy levélben Fekete Lajosnál Bük 245. sz.

Minden ujságolvasó

válassza ki magának azt az ujságot, melyet legjobban kedvel. A legnagyobb választék hirlapokban

Rónai Frigyes könyvnyomdájában

Várkör 39. sz. (Róth Jenő féle ház) található, mely a következő lapokból áll:

Nemzeti Ujság
Uj Nemzedék
Szózat
Virradat
Pesti Hirlap
Az Ujság
Magyarország
Az Est
8 Órai Ujság
Kis Ujság
Sportlap

Vasvármegye
Hir
Neue Post
N. Pester Journal
Neue Freie Presse
Neues Wr. Tagblatt
Reichspost
Wiener Stimmen
Oedenburger Ztg.
Kőszeg és Vidéke
Günser Zeitung

Mindenféle

villanyos berendezéseket,

javitásokat és teljes malomvilágítási berendezéseket rézanyagból gyorsan és jutányos áron eszközölök. Motor- és dynamó-teker-cselések elvállaltatnak.

Teljes tisztelettel

Kiss Elemér villanyszerelési vállalata KŐSZEG, Várkör 88. sz.